

Bài

4

◆ Học hát :

Bài *Hò ba lí*

◆ Nhạc lí :

- Thứ tự các dấu thăng, giáng ở hoá biểu
- Giọng cùng tên

◆ Tập đọc nhạc :

TĐN số 4

◆ Âm nhạc thường thức :

Một số nhạc cụ dân tộc

Tiết 11

Học hát : Bài *Hò ba lí*

Hò ba lí

Dân ca Quảng Nam

Vừa phải

Ba lí tang tình mà nghe ta
hò ba lí tình tang ba lí tình tang. Trèo
lên trên rẫy khoai lang. Ba lí tang tình mà
nghe, ta hò ba lí tình tang ba lí tình tang. Chè
tre mà đan sĩa* là hồ, cho nàng phơi
khoai, khoan hồ khoan là hồ hò khoan.

*Sĩa : là một dụng cụ đan bằng tre, nứa gần giống như nong, nia của nông dân đồng bằng Bắc Bộ.

Hò là một khúc dân ca, thường hát trong khi lao động. Hò để thúc đẩy nhịp độ lao động, để động viên cổ vũ, để giải trí khi làm việc mệt nhọc, để bày tỏ tình cảm với quê hương đất nước, với người thương,...

Các địa phương trên đất nước ta có nhiều điệu hò :

- Hò Đồng Tháp ;
- Hò hụi (Quảng Bình) ;
- Hò giã gạo (Quảng Trị) ;
- Hò xuôi nhịp một, hò sông Mã (Thanh Hoá) ;
- Hò qua sông hái củi (Hải Phòng).

Lời ca trong những điệu hò thường bắt nguồn từ những câu thơ lục bát :

*“Kéo buồm mau kéo buồm lên
Ta như chim trắng lướt trên biển lành”.*

(Hò hụi)

*“Bấy lâu kể Hán người Hồ
Bữa ni thiên ngộ (hãy) phân phó (cho) tỏ tường”.*

(Hò giã gạo)

*“Thì ta hẹn với hàng thuyền
Một quan bán lấy chín tiền cũng đi”.*

(Hò xuôi nhịp một)

Hò thường có phần “xướng” và phần “xô” :

Xướng : dành cho một người có giọng tốt

Xô : dành cho tập thể vừa làm vừa hát theo động tác lao động

Hò ba lí là dân ca Quảng Nam, được xây dựng từ một câu ca dao :

*“Trèo lên trên rẫy khoai lang
Chẻ tre đan sịa cho nàng phơi khoai”.*

Điệu hò có phần “xướng” và phần “xô” như sau :

Xô : *Ba lí tang tình mà nghe ta hò ba lí tình tang ba lí tình tang*

Xướng : *Trèo lên trên rẫy khoai lang*

Xô : *Ba lí tang tình ... tình tang*

Xướng : *Chẻ tre mà đan sịa*

Xô : *Là hố*

Xướng : *Cho nàng phơi khoai*

Xô : *Khoan hố khoan là hố hò khoan*

CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP

1. Học thuộc bài hát *Hò ba lí*.
2. Thử tìm một câu lục bát để hát theo điệu *Hò ba lí*.